

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

СЕКЦІЯ 5 ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

ПРАВОВИЙ СТАТУС ТЕХНОПАРКІВ ЯК ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД

Розгон О. В.

*к. ю. н., доцент, провідний науковий співробітник
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України*

Розвиток інноваційної діяльності в Україні потребує затвердження концепції розвитку спеціальних господарсько-правових режимів *технопарків* і технополісів в Україні, яка б ґрунтувалася на визначенні інноваційної діяльності як складової господарсько-правової системи, що *поєднує приватну ініціативу і державне централізоване регулювання* організації та діяльності технопарків і технополісів [1, с. 24].

Технологічний парк (технопарк) згідно із Законом України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» — юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність *без створення юридичної особи* та об'єднання вкладів із метою створення організаційних засад виконання проєктів технологічних парків із *виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції*.

Тобто технопарк – це юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність *без створення юридичної особи* та без об'єднання вкладів, діяльність яких пов'язана з функціями впровадження і *комерціалізації результатів наукової діяльності*.

Відповідно український законодавець вирішив, що для технопарку договір про спільну діяльність *не передбачає* створення юридичної особи, на відміну від модельного закону «Про технопарки» СНД [2], за яким технопарк, що *має статус юридичної особи, створюється саме на підставі укладення зазначеного договору*. Договір про спільну діяльність між засновниками слід замінити установчим договором у разі створення технопарку як юридичної особи. З огляду на те, що вітчизняне законодавство також визначає технопарк як *об'єднання юридичних осіб*, то в такому разі засновники можуть укладати договір про спільну діяльність, оскільки подібне об'єднання *відбувається без створення юридичної особи* [3].

На відміну від *іноземних технопарків*, які були розраховані на *створення та*

залучення до реалізації інноваційних проєктів нових фірм і компаній, венчурних фондів під загальним керівництвом провідної наукової установи, в Україні заснування перших технопарків здійснювалося на базі провідних наукових центрів, що користувалися широким авторитетом у науковому світі, із залученням до реалізації їх проєктів уже відомих підприємств, які протягом років були їх надійними партнерами [4, с. 17].

Проаналізуємо *досвід Болгарії*, оскільки у цій державі широко розповсюджена діяльність технопарків. Вчені з *Болгарії* технопарк трактують як науково-виробничу територіальну зону зі складною функціональною структурою, в якій об'єднуються необхідні наукові, дослідницькі та технологічні потенціал і досвід, а його функціонування базується на *комерціалізації* науково-технічної діяльності та прискоренні руху новинок у сфері матеріального виробництва [5, с. 215; 6, с. 91; 7, с. 259].

Як бачимо, по-перше, технопарки у Болгарії – це науково-виробнича територіальна (можливо, і технічна) зона для *комерціалізації* науково-технічної діяльності та прискорення руху новинок у сфері матеріального виробництва, тобто реалізації інноваційних проєктів.

Як стверджують дослідники, технопарки у Болгарії створюються за ініціативою держави та є *законними особами*, що створені відповідно до чинного законодавства [5, с. 215].

Зауважимо, що у наведеному твердженні не зазначено, що розуміється під терміном «законні особи».

У Болгарії технопарки можуть існувати у вигляді *парків високих технологій*. Вони вважаються парками з більш серйозною технологічною спрямованістю, діяльність яких пов'язана з *комерціалізацією результатів наукової діяльності*, що зосереджені в наукових та дослідницьких роботах між *навчальними інститутами, технологічними компаніями, приватними підприємцями та інвесторами, структурними підрозділами органів державної та місцевої влади* [7, с. 259].

Отже, по-друге, якщо технопарк у Болгарії – науково-виробнича територіальна зона зі складною функціональною структурою, то швидше за все він є юридичною особою («законною особою» як організацією, створеною у законному порядку за ініціативою держави), яка стимулює та керує потоками наукових знань і технологій, що зосереджені в наукових і дослідницьких роботах щодо співпраці між університетами, навчальними, науково-дослідними інститутами, технологічними компаніями, приватними підприємцями та інвесторами, структурними підрозділами органів державної та місцевої влади.

Підсумовуючи, зауважимо, що технопарк можна визначити як суб'єкт, який має статус: юридичної особи або групи юридичних осіб, що діють відповідно до договору про

спільну діяльність без створення юридичної особи та об'єднання вкладів (за українським законодавством); юридичної особи, яка діє відповідно до договору про спільну діяльність, укладеного засновниками технопарку (за модельним законом «Про технопарки» СНД); юридичної особи як організації, створеної у законному порядку за ініціативою держави (Болгарія).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Зеліско А. В. Правовий статус наукових парків як юридичних осіб приватного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 7. С. 89–93.
2. Модельный закон «О технопарках», утв. Межпарламентской Ассамблеей государств – участников Содружества Независимых Государств постановлением № 37-16 от 17.05.2012 г. URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31226501#pos=1;-44.
3. Колеснік В. В. Модельний закон «Про технопарки»: перспективи імплементації у вітчизняне законодавство. *Актуальні питання інноваційного розвитку*. 2012. № 2. С. 90–97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apir_2012_2_17.
4. Семиноженко В. Технологические парки Украины: первый опыт формирования инновационной экономики. *Экономика Украины*. 2004. № 1. С. 16–21.
5. Варамезов Л., Пантелеева И. Иновационен мениджмънт. Свищов: Акад. изд. «Ценов», 2013. 258 с.
6. Георгиев И., Цветков Цв., Благоев Д. Мениджмънт на фирмените инновации и инвестиции. София: Изд. комплекс – УНСС, 2013. 546 с.
7. Пантелеева И. Управление на иновациите в индустриалното предприятие. Свищов: Акад. изд. «Ценов», 2013. 362 с. URL: https://dlib.uni-svishtov.bg/bitstream/handle/10610/1986/69_2013.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

СУБ'ЄКТИ ГНУЧКИХ МЕТОДІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Кохан В. П.

*к. ю. н., старший науковий співробітник
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України*

Гнучкі методи управління проектами Agile були створені близько 30 років тому для підвищення ефективності управління ІТ-проектами. Останнім часом методологію Agile ефективно використовують не лише у галузі ІТ, а й у інших галузях та сферах бізнесу, а також у освіті і у державному управлінні. В численних наукових публікаціях вітчизняних